

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De locis ac mirabilibus mundi, mit Register

[Nürnberg], 1486

Ca XIX

[urn:nbn:de:bsz:31-129620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-129620)

psusa. Fuit aut quodam centum urbibus nobilis: unde & hec centopolis dicta est prima: & remis & sagittis claruit: prima legis iura finxit: equestres turmas prima docuit. Studium musicum ab ydeis dactylis in ea inceptum est. Capris copiosa: cervis eget: lupos & vulpes aliaque ferae: noxia nusquam gignit. Serpens nulla ibi: nulla noctua: & si inuebat statim moritur. Larva est aut vitibus & arboribus. Diptannus herba in creta nascitur & alimosa: quae morsu diuturna fame perbibet. Sfalagos aut venenatos gignit & lapidem qui ydeus dactylus dicitur. Abidos insula est in Europa super ellesponto posita: angusto & periculoso mari sepe perata: & ab ydos grece dicta quae sit introitus ellesponti maris: in quo xerxes pontem ex navibus fecit & in greciam transiit. Choos insula est adiacens puinciae atticae in qua yprocrates medicus natus est: quae ut Varro testis est arte lanificii prima in ornamentum feminarum inclaruit. De Cycladibus.

CA. De Cycladibus.

XIX

Cyclades grece quondam insulas inde autumant dictas: quae licet spaciis longioribus a delo pice in orbem: tamen circa delum site sunt: nam orbem eidem greci loquuntur. Quidam vero non quodam in orbem digeste sed propter scopulos qui circa easdem sunt dictas cyclades putant. Ne in ellesponto inter egeum & maleum mare constituta: circumdantur etiam myrtheo pelago. Sunt aut omnes numero. lxxv. tendentes a septentrione in meridiem per milia quingenta: ab oriente in occasum per milia ducenta. Metropolis earum rhodus. Delos est insula in medio cycladum sita & dicta a delos ferre: quae post diluuium quod ogigi tempore nota est cum orbem multis mensibus continua nox in umbrasisset: ante omnes terras radiis solis illuminata est. fortitaque ex eo nomine: quod prima visibus manifesta fuisset. Nam delum greci manifestum dicunt: ipsa est & ortigia eo quod ibi primum visum sunt cornices aues quas greci ortigias vocant. In hac insula latona enixa est: appolline & dyanam: delos autem & ciuitas & insula dicitur. Rhodus cycladum prima est ab oriente in qua rose capitoliu dicitur esse inuentum: dum ibi ciuitas condere: ex quo & urbs & insula rhodus est appellata. In hac urbe solis colossus fuit ereus: septuaginta cubito: altitudine. Fuerunt & alii centum numero in eadem insula colossi minores. Ferre autem quondam hec insula adeo magno terremotu concussa fuisse: ut labentibus in illis tectis: ingens quoque ille colossus rueret. Thenedos vna ex cycladibus ad septentrionem sita in qua olim ciuitas athenae quondam condita est. Vnde nomen urbis illius vel potius insule fuit. Nam thenes ille infamatus: quod cum nouerca sua concubisset: fugiens in hanc insulam vacuam cultoribus obtinuit: unde & thenedos insula dicta est. Sic cicero inquit. Thene ipsum cuius ex nomine thenedos nominatur. Naxos insula cycladum a dyoniso dicta quasi dyanaxon quod fertilitate vitium vincat ceteras. Est autem a delo per decem & octo milia passuum sepata ex qua olim iouis ferre aduersus titanam fuisse profectus. Melos ex

numero cycladum vna omnium insularum rotundissima: unde & nuncupata. Carpatos est vna ex cycladibus a meridie posita contra egyptum quae Carpatium mare est appellatum: vocata propter celerem fructuum maturitatem: est enim inter egyptum & rhodum. Ex hac insula ducuntur & carpasie naues magne & spaciose Cytherea vna est ex cycladibus a parte occidua vocata: quae ibi sit venus orta cuius antea porfiris nomen fuit. Icaria est vna de cycladibus: quae icarico mari nomen dedit. Hec inter samum & miconium procurtibus faxis inhospitalis est: & nullis sinibus portuosa. Dicitur autem earum cretensem ibi naufragio interisse: & de exitu hois impositum nomen loco.

De ceteris insulis magni maris.

CA.

XX

Historia dicit ex iasone natum fuisse philomeum & plutum: ex philomeo parente genitum: qui de suo nomine paron insulam & oppidum appellauit: prius autem minoia: deinde Paros est dicta: De qua virgilius. Niueumque paron. Gignit enim marmor candidissimum: quod parium dicitur. Mittitque sardem lapidem: marmoribus quidem prestantiorem: sed inter gemmas vilissimum. Chyon insula syra: Syri enim masticem chyon vocant. Samo insula est in mari egeo: ubi nata est Iuno: ex qua fuit sibilla samia: Pythagoras samius: a quo philosophiae nomen inuentum est. In hac insula repta prius scitilia vasa traduntur: unde & vasa samia appellata sunt. Sicilia a sycano rege sycania dicta est: deinde a Siculo fratre sicilia. ytalii prius autem trinacria dicta propter triacria. id est promontoria: pelos: pachinum. libeum: hec ab ytaliam exiguo freto discreta affricum mare prospectans: terris frugifera: auro abundans: cauernis tamen & fistulis penetrabilis: ventisque & sulphure plena. Unde & ibi etiam montis extant incendia: in cuius freto scilla est & caribdis: quibus nauigia aut absorbentur aut colliduntur. Fuit autem quondam propria patria cycloperum: & postea nutritrix tyrranorum: frugum fertilis ac primum terris omnibus communis seminibus aratro percussa. Principem urbium syracusas habet & fontem aretulam: & alpheum fluium magnorum generatorem equorum. In ea insula primum est inuenta comedia: aebatem lapidem ipsa primum ex aebate flumine protulit. Parturit & mare eius corallum. gignit & sales agrigentinos: in igne solubiles: crepitantes in aquis. Omnis ambitus eius claudis stadiorum trium milium. Salustius autem dicit ytaliam coniunctam siciliam fuisse: sed medium spacium impetu maris diuisum & per angustiam scissum Tapsum insula stadiis decem a sicilia remota iacet & planior unde & nuncupata: de qua Virgilius. Tapsumque iacentem. Eolie insule sicilie appellatae sunt ab eolo ypote filio quem poete finxerunt regem fuisse ventorum. Sed ut Varro dicit: rector fuit istarum insularum: Et quoniam ex earum nebulis & fumo: ipse futuros predicabat flatus ventorum ab imperito populo visus est ventos sua potestate retinere.